

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 254

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 8 iulie 1998

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
12.	— Ordonanță de urgență privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române.....	1-8

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române

În temeiul art. 114 alin. (4) din Constituția României,

Guvernul României emite următoarea ordonanță de urgență:

TITLUL I

Organizarea și efectuarea transporturilor pe căile ferate române

CAPITOLUL I

Organizarea transporturilor feroviare

Art. 1. — (1) Prin *transport pe căile ferate române*, denumit în continuare *transport feroviar*, se înțelege orice deplasare de persoane și de bunuri, realizată cu vehicule feroviare de către operatori de transport pe infrastructura feroviară. Transportul feroviar, precum și serviciile adiacente sau conexe acestuia sunt considerate operațiuni de transport feroviar.

(2) Transportul feroviar poate fi public sau în interes propriu.

(3) Transportul feroviar public constituie, prin natura sa, un sector strategic de interes național, reprezintă un serviciu esențial pentru societate, contribuie la libera circulație, la rezolvarea unor interese majore ale economiei, la deplasarea persoanelor, mărfurilor și altor bunuri, în interiorul țării și în trafic internațional, cu un grad înalt de siguranță,

în condiții ecologice, eficiente, și îndeplinește sarcini specifice pentru nevoile de apărare a țării, potrivit legii.

(4) Transporturile feroviare publice se efectuează numai pe bază de contract de transport.

(5) Contractul de transport se încheie și se execută în conformitate cu prevederile Codului comercial, ale Regulamentului de transport pe căile ferate din România și ale acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte.

(6) Transportul feroviar în interes propriu este transportul efectuat în interesul activităților proprii, cu mijloace de transport deținute în proprietate sau închiriate.

(7) Activitățile de transport feroviar public sau în interes propriu sunt realizate de către operatori de transport feroviar, persoane juridice române, licențiați în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 2. — Pentru efectuarea serviciilor de transport feroviar public sau în interes propriu pot obține licență operatorii de transport cu capital de stat și/sau privat, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au, în principal, ca obiect de activitate transporturile de călători, de mărfuri și de alte bunuri pe calea ferată;

b) dețin în proprietate sau cu chirie material rulant de tracțiune necesar pentru remorcarea trenurilor sau trenuri automotoare, cu caracteristicile tehnice și de dotare impuse de prescripțiile de siguranță a circulației feroviare și de calitatea serviciului de transport;

c) respectă întocmai prescripțiile tehnice, tehnologice, de organizare și de desfășurare a circulației și manevrei trenurilor, stabilite pentru accesul și circulația pe infrastructura feroviară publică, în condiții de siguranță a circulației și de securitate a transporturilor;

d) dispun de personal atestat pentru conducerea trenurilor și a materialului rulant motor, pentru efectuarea operațiunilor de manevră, pregătire, reparare și verificare a trenurilor, în conformitate cu prescripțiile specifice în vigoare;

e) fac dovada onorabilității, capacității tehnice, capacității profesionale și capacității financiare, stabilite de Ministerul Transporturilor;

f) alte condiții stabilite de Ministerul Transporturilor.

Art. 3. — Licența pentru efectuarea serviciilor de transport public sau în interes propriu pe căile ferate se acordă de Ministerul Transporturilor.

Art. 4. — Pe parcursul desfășurării activității, operatorii de transport feroviar licențiați sunt obligați să realizeze, la termenele și la parametri tehnici prevăzuți în prescripțiile pentru siguranța circulației feroviare, toate operațiunile de verificare, întreținere și reparații pentru materialul rulant aflat sau introdus în circulație, sub sancțiunea suspendării sau retragerii licenței.

Art. 5. — (1) Transportul feroviar public de călători are caracter de serviciu public social. Pentru aceste servicii, operatorii de transport feroviar public primesc de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, după caz, diferențele dintre tarifele stabilite cu avizul autorităților publice competente și costurile reale de transport, la care se adaugă o cotă de profit de cel puțin 3%.

(2) Serviciul public social de transport feroviar de călători poate fi concesionat de către Ministerul Transporturilor, pe bază de licitație publică, în condițiile legii.

(3) În cazul efectuării de servicii publice de transport marfă sau călători pentru anumite categorii de persoane fizice sau juridice, care beneficiază, din poziția autorităților publice competente, de reduceri ale tarifelor de transport, prin actul care a prevăzut acordarea acestor reduceri, se vor asigura compensații corespunzătoare operatorului de transport, până la nivelul tarifului aprobat.

Art. 6. — Transportul feroviar public va fi organizat astfel încât să se asigure un sistem unitar, echilibrat și funcțional, în conformitate cu cerințele siguranței circulației, confortului și tehnologiilor specifice de transport pe calea ferată, în condiții de compatibilitate și interoperabilitate cu sistemul de transport feroviar european.

CAPITOLUL II

Autoritatea de stat în domeniul transporturilor feroviare

Art. 7. — (1) Ministerul Transporturilor, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, este autoritatea de stat în domeniul transporturilor feroviare care asigură dezvoltarea și siguranța transporturilor feroviare.

(2) Ministerul Transporturilor, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, are următoarele atribuții principale în domeniul transporturilor feroviare:

a) elaborează strategiile de dezvoltare a activităților de transport feroviar;

b) elaborează și supune aprobării Guvernului programele de dezvoltare și de modernizare a infrastructurii feroviare;

c) asigură, în condiții identice, tuturor operatorilor feroviarilor acces egal și nediscriminatoriu pe infrastructura feroviară publică, conform reglementărilor interne, precum și acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte;

d) asigură beneficiarilor de transport feroviar dreptul de a apela la un operator de transport licențiat și liber ales;

e) sprijină dezvoltarea și funcționarea transportului feroviar public;

f) asigură condițiile unui mediu concurențial normal în transportul feroviar, precum și între acesta și alte moduri de transport;

g) asigură efectuarea transporturilor militare, a transporturilor speciale și a transporturilor de intervenție în caz de calamități naturale sau în alte situații deosebite;

h) asigură dezvoltarea cercetării în transportul feroviar, în corelare cu programele naționale de cercetare;

i) elaborează politica economică în domeniul transportului feroviar;

j) elaborează politici pentru dezvoltarea transporturilor multimodale și a transportului combinat;

k) elaborează politici de dezvoltare echilibrată a transportului feroviar cu alte moduri de transport;

l) asigură gestionarea proprietății publice din domeniul transportului feroviar;

m) asigură gestionarea resurselor financiare alocate prin bugetul de stat;

n) avizează tarifele de utilizare a infrastructurii feroviare publice și le supune spre aprobare Guvernului;

o) clasifică infrastructura de transport feroviar în conformitate cu standardele naționale și internaționale;

p) stabilește regulile de acces pe infrastructura căilor ferate române pentru operatorii feroviar;

q) este depozitarul normelor, metodologiilor, prescripțiilor și instrucțiunilor cu specific feroviar, care se aplică în domeniul transporturilor feroviare;

r) emite normative privind construcția și protecția căii ferate.

(3) Ministerul Transporturilor, în calitate de autoritate de stat în domeniul transporturilor feroviare, are următoarele atribuții principale:

a) reprezintă Guvernul în organismele internaționale și în relațiile bilaterale cu alte state în domeniul transporturilor feroviare;

b) elaborează și promovează reglementări specifice, destinate asigurării compatibilității sistemului național de transport feroviar cu sistemele de transport internaționale;

c) emite norme tehnice obligatorii pentru construcția, modernizarea, exploatarea, întreținerea, repararea și verificarea tehnică a infrastructurii feroviare și a materialului rulant;

d) stabilește nomenclatorul de funcții al personalului care lucrează sau concurează la siguranța circulației trenurilor;

e) emite norme obligatorii de atestare, certificare și licențiere a personalului din transporturile feroviare, care lucrează în siguranța circulației, și stabilește condițiile de suspendare sau de anulare a atestatelor, a certificatelor sau a licențelor acordate;

f) organizează examene și emite atestate, certificate și licențe pentru personalul din siguranța circulației;

g) emite norme obligatorii de licențiere a operatorilor de transport feroviar care efectuează sau vor efectua activități de transport feroviar și stabilește condițiile de acordare, de suspendare sau de anulare a licențelor;

h) emite norme obligatorii de siguranță a traficului în transporturile feroviare, precum și pentru transportul multimodal și combinat și supraveghează respectarea acestora;

i) emite norme obligatorii pentru efectuarea transporturilor de mărfuri periculoase;

j) aprobă organizarea regională a transporturilor feroviare;

k) exercită activitatea de registru, de inspecție și de control în transporturile feroviare;

l) stabilește condițiile și asigură înmatricularea materialului rulant;

m) asigură omologarea tehnică de tip a vehiculelor feroviare, precum și certificarea de conformitate, omologarea, agrementarea tehnică a materialelor, componentelor și echipamentelor utilizate la construirea, repararea și întreținerea materialului rulant și a infrastructurii feroviare;

n) autorizează efectuarea de lucrări care se execută în zonele de siguranță și de protecție a infrastructurii căilor ferate române;

o) asigură cercetarea administrativă a evenimentelor sau accidentelor grave, produse în activitățile de transport feroviar;

p) asigură, prin rețeaua proprie, controlul medico-sanitar specific siguranței circulației și controlul sanitar-veterinar specific activităților de transport feroviar și emite autorizații sanitar-veterinare;

q) autorizează, din punct de vedere tehnic, agenții economici care efectuează lucrările de construcție, întreținere și reparație a elementelor infrastructurii feroviare și a materialului rulant;

r) aprobă norme și regulamente obligatorii pentru deținătorii de linii ferate industriale și de mijloace de transport pe calea ferată, care au acces pe infrastructura feroviară, după caz, precum și pentru beneficiarii de transport;

s) autorizează înființarea și funcționarea centrelor de pregătire, perfecționare și autorizare a personalului din transporturile feroviare;

t) analizează și decide asupra sesizărilor privind modul de alocare a capacităților infrastructurii feroviare, între operatorii feroviari, și supraveghează desfășurarea activităților de transport feroviar în condiții de concurență loială;

u) stabilește norme de repartizare nediscriminatorie a capacităților infrastructurii feroviare;

v) concesionează, în numele statului, serviciul public de transport feroviar de călători.

(4) Ministerul Transporturilor îndeplinește și alte atribuții stabilite prin acte normative.

(5) Ministerul Transporturilor exercită atribuțiile de autoritate de stat, direct sau prin delegare de competențe către o autoritate feroviară organizată ca instituție publică, finanțată din venituri extrabugetare.

CAPITOLUL III

Infrastructura feroviară și asigurarea funcționării acesteia

Art. 8. — (1) Prin *infrastructură feroviară* se înțelege ansamblul elementelor necesare circulației și manevrei materialului rulant, clădirile stațiilor de cale ferată, cu facilitățile aferente, precum și celelalte clădiri și facilități destinate desfășurării transportului feroviar.

(2) Infrastructura feroviară cuprinde infrastructura feroviară proprietate publică a statului, denumită în continuare *infrastructură feroviară publică*, precum și cea aflată în proprietate privată, denumită în continuare *infrastructură feroviară privată*.

Art. 9. — (1) Gestionarea infrastructurii feroviare, așa cum a fost definită la art. 8 alin. (1), se asigură de către o companie națională rezultată ca urmare a reorganizării Societății Naționale a Căilor Ferate Române, căreia i se atribuie în concesiune, fără plata redevenței, infrastructura feroviară publică și care deține în proprietate alte elemente ale infrastructurii feroviare preluate de la Societatea Națională a Căilor Ferate Române, stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(2) Contractul de concesiune se încheie, în numele statului, cu Ministerul Transporturilor, pentru o perioadă de până la 50 de ani.

Art. 10. — (1) Infrastructura feroviară publică se compune din:

a) liniile ferate de circulație, terenul aferent pe care sunt construite, precum și terenurile situate de o parte și de alta

a axei căii ferate, care constituie zona de siguranță a infrastructurii feroviare;

b) podurile, tunelurile, viaductele și alte lucrări de artă, care au legătură cu liniile ferate deschise circulației publice, precum și terenurile aferente acestora;

c) lucrările geotehnice de protecție și de consolidare, plantațiile de protecție a liniilor ferate și terenurile aferente pe care sunt amplasate;

d) instalațiile fixe de siguranță și de conducere operativă a circulației feroviare;

e) triajele de rețea ale căii ferate și terenurile aferente acestora.

(2) Elementele concrete ale infrastructurii feroviare publice se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(3) Celelalte elemente ale ansamblului infrastructurii feroviare, neprevăzute la alin. (1), constituie proprietate privată a companiei care gestionează infrastructura feroviară, a societăților naționale și a societăților comerciale, rezultate din reorganizare, precum și a Societății Naționale a Căilor Ferate Române, rămasă după reorganizare, după caz.

Art. 11. — Funcționarea infrastructurii feroviare publice se realizează de către compania națională care gestionează infrastructura feroviară, prin:

a) îndeplinirea ansamblului funcțiilor tehnice și economice necesare;

b) asigurarea stării de funcționare a liniilor, instalațiilor și celorlalte elemente ale infrastructurii feroviare la parametri stabiliți conform art. 13;

c) conducerea operativă a circulației trenurilor și autorizarea manevrei pe liniile deschise circulației publice sau cu acces la aceasta;

d) repartizarea capacităților infrastructurii feroviare și alocarea traselor, pe baza normelor stabilite de Ministerul Transporturilor și a contractului de acces pe infrastructura feroviară.

Art. 12. — Compania națională care gestionează infrastructura feroviară poate efectua pe aceasta transporturi în interes propriu, pentru menținerea sau readucerea în parametri a infrastructurii feroviare, cu îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 1 alin. (7) și la art. 2, fără plata tarifului de utilizare a infrastructurii feroviare prevăzut la art. 19 alin. (1).

Art. 13. — Parametrii elementelor infrastructurii feroviare române trebuie să corespundă normelor interne și internaționale sau celor stabilite prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte. Acești parametri trebuie să asigure compatibilitatea infrastructurii feroviare române, în întregul ei sau pe direcții și coridoare de transport, cu ansamblul internațional al căilor ferate.

Art. 14. — Elementele infrastructurii feroviare publice, inclusiv terenurile pe care sunt amplasate, precum și terenurile destinate acestui scop sunt scutite de orice taxe și impozite.

Art. 15. — (1) Accesul și circulația pe infrastructura feroviară publică sunt permise în condițiile deținerii de către operatorii de transport feroviar a unei licențe eliberate conform prezentei ordonanțe de urgență și ale existenței unui contract de acces, încheiat cu compania națională care gestionează infrastructura feroviară.

(2) Operatorii de transport feroviar străini și grupurile internaționale care realizează transport feroviar sunt acceptați pentru circulație pe infrastructura feroviară publică în condițiile legii și ale acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte.

Art. 16. — Realizarea de noi infrastructuri feroviare publice sau a unor proiecte majore de modificări structurale și/sau tehnologice ale infrastructurii feroviare publice se supune legislației privind lucrările publice și se avizează de către Ministerul Apărării Naționale, în scopul încadrării acestora în infrastructura sistemului național de apărare.

Art. 17. — Persoanele juridice sau persoanele fizice pot construi infrastructuri feroviare proprii, cu aprobarea Ministerului Transporturilor și cu avizele autorităților publice locale, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului.

Art. 18. — (1) Întreținerea, reparațiile curente și asigurarea funcționării infrastructurii feroviare se asigură din veniturile proprii ale companiei naționale care gestionează infrastructura feroviară.

(2) Veniturile proprii ale companiei naționale care gestionează infrastructura feroviară se constituie din veniturile obținute prin alocarea capacităților și a traselor către operatorii de transport feroviar licențiați, din alte activități proprii, precum și din valorificarea produselor reziduale.

Art. 19. — (1) Operatorii de transport feroviar, licențiați să efectueze transporturi publice sau în interes propriu, de marfă și/sau de călători, folosind capacitățile infrastructurii feroviare, plătesc un tarif de utilizare a acesteia, ale cărui limite sunt stabilite prin contractul de activitate al companiei naționale care gestionează infrastructura, încheiat cu Ministerul Transporturilor conform prevederilor art. 33—35.

(2) Compania națională care gestionează infrastructura feroviară poate negocia nivelul tarifului de utilizare cu operatorii de transport feroviar, în funcție de numărul de trase achiziționate, perioada de solicitare și secția de circulație.

(3) Pentru utilizarea infrastructurii feroviare publice se aplică cota 0 de T.V.A.

Art. 20. — Promovarea proiectelor pentru construcții și tronsoane noi de cale ferată, pentru modernizarea și/sau dezvoltarea unor tronsoane existente, precum și pentru magistralele destinate circulației cu viteze mari se face de către Ministerul Transporturilor, la propunerea fundamentală a companiei naționale care gestionează infrastructura feroviară.

Art. 21. — Cheltuielile pentru investiții, reparații capitale, modernizări și/sau dezvoltări ale infrastructurii feroviare publice sunt finanțate de la bugetul de stat.

Art. 22. — În condițiile legii, pot fi subconcesionate sau închiriate porțiuni ale infrastructurii feroviare publice, cu avizul Ministerului Transporturilor.

Art. 23. — (1) Liniile ferate aparținând infrastructurii feroviare publice pot fi închise pentru transport, din considerente tehnologice sau de rentabilitate.

(2) Închiderea liniilor ferate din motive tehnologice se face de către compania națională care gestionează infrastructura feroviară, în conformitate cu normele de exploatare a infrastructurii în condiții de siguranță a circulației.

(3) Închiderea liniilor ferate din motive de rentabilitate, urmată de conservare sau de dezafectare, ori menținerea în exploatare a liniei respective și regimul exploatarea ei se aprobă de către Guvern, la propunerea Ministerului Transporturilor, cu avizul Ministerului Apărării Naționale.

(4) Pierderile rezultate prin menținerea în exploatare, cât și costurile ocazionate de conservarea sau de dezafectarea liniilor publice nerentabile se suportă de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, după caz.

Art. 24. — (1) În cazul unor calamități naturale, dezastre sau evenimente de cale ferată, elementele afectate ale infrastructurii căilor ferate române vor fi repute în funcțiune în cel mai scurt timp, utilizându-se resursele care pot fi mobilizate în acest scop, în condițiile legii.

(2) Cheltuielile ocazionate de repunerea în funcțiune a infrastructurii feroviare publice, afectată ca urmare a unor calamități naturale sau dezastre, se acoperă de la bugetul de stat.

CAPITOLUL IV

Siguranța și protecția infrastructurii feroviare

Art. 25. — (1) În scopul desfășurării în bune condiții a circulației feroviare și al prevenirii evenimentelor de cale ferată, se instituie zona de siguranță și zona de protecție a infrastructurii feroviare publice.

(2) Zona de siguranță a infrastructurii feroviare publice cuprinde fâșiile de teren, în limită de 20 m fiecare, situate de o parte și de alta a axei căii ferate, necesare pentru amplasarea instalațiilor de semnalizare și de siguranța circulației și a celorlalte instalații de conducere operativă a circulației trenurilor, precum și a instalațiilor și lucrărilor de protecție a mediului.

(3) În cazurile în care limitele astfel stabilite cuprind terenuri aflate în proprietate privată, se poate proceda la expropriere pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii.

(4) Zona de protecție a infrastructurii feroviare publice cuprinde terenurile limitrofe, situate de o parte și de alta a axei căii ferate, indiferent de proprietar, în limita a maximum 100 m de la axa căii ferate, precum și terenurile destinate sau care servesc, sub orice formă, la asigurarea funcționării acesteia. Limitele concrete ale zonelor de protecție se stabilesc pe baza normativelor emise de Ministerul Transporturilor.

(5) În zona de protecție a infrastructurii feroviare publice pot fi executate lucrări, potrivit reglementărilor emise de Ministerul Transporturilor.

Art. 26. — În zona de protecție a infrastructurii feroviare se interzice:

a) amplasarea oricăror construcții, fie și cu caracter temporar, depozitarea de materiale sau înființarea de plantații care împiedică vizibilitatea liniei și a semnalelor feroviare;

b) utilizarea indicatoarelor și a luminilor de culoare roșie, galbenă, verde sau albastră, care ar putea crea confuzie cu semnalizarea feroviară;

c) efectuarea oricăror lucrări, care, prin natura lor, ar putea provoca alunecări de teren, surpări sau afectarea stabilității solului, inclusiv prin tăierea copacilor, arbuștilor, extragerea de materiale de construcții sau prin modificarea echilibrului freatic;

d) depozitarea necorespunzătoare de materiale, substanțe sau deșeuri care contravin normelor de protecție a mediului sau care ar putea provoca degradarea infrastructurii feroviare a zonei de protecție a acesteia, precum și a condițiilor de desfășurare normală a traficului feroviar.

Art. 27. — (1) În zona de protecție a infrastructurii feroviare pot fi amplasate, temporar, materiale și utilaje necesare întreținerii acesteia, în scopul eliminării consecințelor evenimentelor de cale ferată sau al prevenirii oricărui pericol pentru siguranța circulației feroviare. În cazul producerii de pagube, se va acorda proprietarilor bunurilor afectate o justă despăgubire, stabilită pe bază de negocieri, în termen de maximum 30 de zile de la terminarea lucrării. În caz de neînțelegere, acordarea de despăgubiri și cuantumurile acestora se stabilesc prin hotărâre judecătorească.

(2) Dreptul de ocupare temporară a terenului nu este condiționat de plata prealabilă a despăgubirii.

Art. 28. — Pe traseul liniilor ferate aparținând infrastructurii feroviare, supus înzăpezirii, compania națională care gestionează infrastructura feroviară este în drept să utilizeze zona de protecție pentru instalarea de parazăpezi. În cazul producerii de pagube cu această ocazie, sunt aplicabile dispozițiile art. 27 alin. (1).

Art. 29. — (1) Traversarea căii ferate de către alte căi de comunicații se realizează și se menține în conformitate cu reglementările emise de către Ministerul Transporturilor, Ministerul de Interne și de către organele administrației publice locale, după caz, cu suportarea de către beneficiarul căii de comunicație respective a oricăror daune produse la infrastructura feroviară.

(2) Traversarea liniilor ferate de către pietoni, vehicule sau animale se face numai prin locuri special amenajate și numai cu respectarea normelor și a prescripțiilor în vigoare.

(3) Compania națională care gestionează infrastructura feroviară, respectiv operatorii de transport feroviar, nu răspunde pentru pagubele cauzate de nerespectarea dispozițiilor prevăzute la alin. (1) și (2).

CAPITOLUL V

Siguranța circulației pe căile ferate române

Art. 30. — Transportul feroviar public trebuie să se desfășoare într-un climat de disciplină fermă, asigurându-se condițiile necesare pentru deplina siguranță a călătorilor și a bunurilor transportate.

Art. 31. — Personalul cu sarcini de siguranță a circulației al companiei naționale care gestionează infrastructura feroviară și operatorii de transport feroviar licențiați se supun prevederilor din instrucțiunile de serviciu și reglementărilor specifice domeniului feroviar, privitoare la siguranța circulației trenurilor.

Art. 32. — În scopul realizării circulației feroviare în condiții de siguranță, compania națională care gestionează infrastructura feroviară și operatorii de transport feroviari licențiați în condițiile prezentei ordonanțe de urgență exercită, în limita competențelor aprobate, următoarele atribuții:

a) asigură, organizează și coordonează circulația și manevra, aplică măsurile de siguranță a circulației pe calea ferată, în scopul prevenirii evenimentelor de cale ferată;

b) elaborează și propun spre aprobare norme, instrucțiuni și regulamente obligatorii privind activitățile care se desfășoară pe infrastructura feroviară;

c) elaborează instrucțiuni de exploatare tehnică proprii;

d) organizează și exercită, prin organe proprii specializate, controlul permanent al activității de producție și exploatare și de siguranță a circulației feroviare;

e) exercită controlul permanent în probleme legate de buna funcționare, întreținere, reparare a mijloacelor de transport, a liniilor de cale ferată, a instalațiilor, utilajelor și mașinilor și acționează pentru prevenirea oricăror cauze care pot produce perturbații în desfășurarea transportului feroviar public și a proceselor de producție;

f) iau măsuri pentru folosirea rațională și în condiții de siguranță a mijloacelor de transport feroviar, a instalațiilor, utilajelor și mașinilor, pentru respectarea normativelor tehnice privind întreținerea și repararea acestora, aferente activității proprii;

g) propun spre aprobare sau aprobă, în condițiile legii, studii de fezabilitate pentru modernizări și obiective de investiții noi care privesc transporturile pe căile ferate, proiectarea sau execuția de obiective de investiții noi și participă la recepția și punerea în funcțiune a acestora, în conformitate cu programele aprobate;

h) avizează caracteristicile de construcție ale mijloacelor de transport feroviar și soluțiile tehnice pentru lucrările de construcție și de dare în exploatare a liniilor de cale ferată noi, a instalațiilor de transport pe căile ferate, precum și în cazul modernizării celor existente;

i) avizează funcționarea mijloacelor de transport feroviar și exercită controlul tehnic pe liniile de cale ferată care au acces la infrastructura căilor ferate române, verifică personalul care le deservește, în condițiile stabilite de regulamentele proprii căilor ferate române, după caz;

j) avizează caracteristicile tehnice ale instalațiilor complexe ce urmează a fi importate, precum și ale mașinilor și instalațiilor unicat, de mare importanță, care urmează a fi procurate din țară sau din străinătate, pentru transporturile pe căile ferate;

k) avizează orice fel de lucrări de construcții și instalații care se execută în zona infrastructurii feroviare sau care pot afecta stabilitatea și siguranța căilor ferate și a instalațiilor feroviare;

l) propun spre aprobare norme tehnice privind exploatarea, întreținerea și repararea mijloacelor de transport;

m) aprobă normative, regulamente și instrucțiuni de serviciu proprii, pentru exploatarea, întreținerea, siguranța circulației feroviare, proiectarea și repararea liniilor de cale ferată, a instalațiilor și a tuturor utilajelor din dotare;

n) asigură și urmăresc executarea lucrărilor de construcții-montaj și de reparație a mijloacelor din dotare;

o) organizează recepția materialului rulant, a liniilor de cale ferată, a instalațiilor și echipamentelor la unitățile furnizoare și de reparații, în scopul asigurării unei calități corespunzătoare siguranței circulației feroviare;

p) stabilesc, cu respectarea prevederilor legale, normativelor de personal, funcțiile și meseriile din activitatea proprie, precum și răspunderea acestora față de siguranța circulației;

q) elaborează și propun spre aprobare criteriile de clasificare a echipamentelor, materialelor și componentelor, în raport cu importanța lor în siguranța circulației feroviare;

r) elaborează și propun spre aprobare norme metodologice pentru verificarea și atestarea calității, din punct de vedere al siguranței feroviare, a tuturor echipamentelor, materialului rulant și componentelor utilizate în circulația pe căile ferate române, care au importanță pentru siguranța circulației feroviare;

s) elaborează și propun spre aprobare norme metodologice pentru selecționarea, școlarizarea, verificarea cunoștințelor și aptitudinilor psihofizice ale întregului personal autorizat, cu atribuții în siguranța circulației pe căile ferate române;

t) elaborează și propun spre aprobare norme metodologice și de calitate pentru întreținerea și repararea tuturor echipamentelor, materialului rulant și componentelor utilizate, cu relevanță în siguranța circulației pe căile ferate;

u) avizează tehnologiile de producție, de reparații și de întreținere pentru instalații, echipamente și material rulant;

v) organizează, în condițiile legii, autorizarea personalului cu răspunderi în siguranța circulației pe calea ferată, precum și a celui care îndeplinește sarcini de verificare și de îndrumare metodologică pentru siguranța circulației feroviare;

w) exercită controlul propriu, permanent, în orice probleme legate de siguranța circulației feroviare și acționează pentru prevenirea oricăror cauze care pot provoca abateri de la aceasta;

x) cooperează, prin organele proprii de specialitate, în conformitate cu reglementările specifice feroviare, cu organele Parchetului, Ministerului de Interne, Ministerului Sănătății și cu alte organe prevăzute de lege, pentru salvarea și evacuarea persoanelor sau a bunurilor periclitare de evenimentele de cale ferată, pentru limitarea și înlăturarea urmărilor provocate de acestea și pentru reluarea traficului feroviar, precum și pentru stabilirea cauzelor, a împrejurărilor și a vinovaților care au condus la producerea unor astfel de evenimente.

CAPITOLUL VI

Contractul de activitate

Art. 33. — Raporturile dintre compania națională care gestionează infrastructura feroviară, societățile naționale și/sau societățile comerciale care efectuează transport feroviar public de călători, pe de o parte, și instituțiile publice, pe de altă parte, se reglementează prin contracte de activitate, încheiate cu Ministerul Transporturilor în numele statului.

Art. 34. — (1) Contractele de activitate prevăzute la art. 33 vor cuprinde, cel puțin, următoarele prevederi, după caz:

a) principalii indicatori cantitativi și calitativi ai activității de transport feroviar de călători, ce urmează a fi îndepliniți de către operatorii de transport feroviar;

b) activitățile companiei naționale care gestionează infrastructura feroviară, în exercitarea atribuțiilor de asigurare a funcționării, întreținerii, reparării, modernizării și dezvoltării infrastructurii feroviare;

c) lista completă a serviciilor sociale ce urmează a fi asigurate de operatorii de transport feroviar licențiați;

d) activități legate de asigurarea de servicii privind asistența specifică medico-sanitară, de învățământ și cultural-sportivă;

e) răspunderile Guvernului privind buna funcționare a transportului public feroviar, incluzând transferurile din bugetul de stat pentru infrastructura feroviară, pentru activitatea de învățământ și de asistență medico-sanitară, precum și sumele necesare compensării pentru servicii sociale, prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

(2) Este interzisă prevederea în contractul de activitate a efectuării transporturilor feroviare pe segmente de infrastructură feroviară care nu corespund normelor de siguranță a circulației pe calea ferată.

Art. 35. — Contractele de activitate prevăzute la art. 33 se încheie pentru o durată de 4 ani, se aprobă de către Guvern și se actualizează anual, după aprobarea bugetului de stat.

Art. 36. — La solicitarea autorităților administrației publice locale sau a altor persoane juridice, operatorii de transport feroviar licențiați pot încheia cu acestea convenții pentru activități de transport feroviar de interes local, altele decât cele prevăzute în contractul de activitate încheiat cu Ministerul Transporturilor, cu obligația de acoperire a diferenței de cost de către solicitantul transportului, în cazul în care veniturile din efectuarea transportului nu acoperă costurile.

Art. 37. — Compania națională care gestionează infrastructura feroviară și operatorii de transport feroviar licențiați pot avea în structură corpuri de gardieni feroviari, a căror activitate se desfășoară pe baza regulamentului de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 38. — Personalul companiei naționale care gestionează infrastructura feroviară și cel al operatorilor de transport feroviar licențiați, cu atribuții de serviciu privind paza, ordinea publică și controlul trenurilor, gârilor și al altor unități din cadrul acestora este asimilat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, persoanelor care îndeplinesc o funcție ce implică exercițiul autorității publice.

CAPITOLUL VII

Dispoziții speciale

Art. 39. — Deteriorarea și/sau afectarea sub orice formă a liniei de cale ferată, a instalațiilor de siguranța circulației feroviare, a celor de telecomunicații feroviare, a oricărui bunuri sau dotări aferente infrastructurii feroviare se pedepsește conform legii penale.

Art. 40. — În cazul nerespectării prevederilor art. 25 alin. (5) și ale art. 26, compania națională care gestionează infrastructura feroviară va acționa imediat, în condițiile legii, pentru oprirea oricărui lucrări sau pentru desființarea construcțiilor interzise de lege, fără plata nici unei despăgubiri, precum și pentru recuperarea pagubelor produse în zona de protecție a infrastructurii căilor ferate române.

Art. 41. — Neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 6 atrage după sine retragerea totală sau parțială a licenței pentru efectuarea serviciilor de transport feroviar public, precum și răspunderea penală sau contravențională, după caz, a persoanei juridice sau fizice răspunzătoare pentru consecințele generate de astfel de situații.

Art. 42. — Faptele care constituie contravenții la normele privind transportul feroviar, inclusiv cele care constituie contravenții la normele de protecție a infrastructurii feroviare, sancțiunile care se aplică și organele împuternicite să sancționeze aceste fapte se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

TITLUL II

Reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 43. — (1) Societatea Națională a Căilor Ferate Române se reorganizează, prin divizare, într-o companie națională, în societăți naționale și societăți comerciale, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, după cum urmează:

a) Compania Națională de Căi Ferate — „C.F.R.“, cu statut de societate comercială, care are, în principal, ca obiect de activitate gestionarea infrastructurii feroviare și a patrimoniului auxiliar feroviar;

b) Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă — „C.F.R. — Marfă“, cu statut de societate comercială, care are, în principal, ca obiect de activitate efectuarea transportului feroviar public de mărfuri;

c) Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători — „C.F.R. — Călători“, cu statut de societate comercială, care are, în principal, ca obiect de activitate efectuarea transportului feroviar public de călători;

d) Societatea de Administrare Active Feroviare — „S.A.A.F.“, cu statut de societate comercială, care are, în principal, ca obiect de activitate administrarea excedentului de active rezultat din divizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române;

e) Societatea de Servicii de Management Feroviar — „S.M.F.“, cu statut de societate comercială, care are, în principal, ca obiect de activitate asigurarea serviciilor financiar-contabile, gestionarea creditelor externe, asigurarea serviciilor juridice.

(2) Compania națională, societățile naționale și societățile comerciale, prevăzute la alin. (1), funcționează pe principii comerciale, specifice economiei de piață, cu orientare spre obținerea de profit.

(3) Compania națională, societățile naționale și societățile comerciale, prevăzute la alin. (1), preiau, parțial, patrimoniul Societății Naționale a Căilor Ferate Române.

Art. 44. — Societatea Națională a Căilor Ferate Române continuă să ființeze ca regie autonomă, având ca obiect principal de activitate gestionarea datoriei și a creanțelor existente la data reorganizării, potrivit noului regulament de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului, după finalizarea procesului de divizare.

Art. 45. — Compania națională, societățile naționale și societățile comerciale prevăzute la art. 43 se organizează și funcționează sub autoritatea Ministerului Transporturilor, prin hotărâre a Guvernului, care va stabili și forma juridică a acestora.

Art. 46. — Compania națională, societățile naționale și societățile comerciale, rezultate din reorganizare, care au ca obiect de activitate gestionarea infrastructurii căilor ferate române, efectuarea transportului de călători, de mărfuri și de alte bunuri, vor prelua de la Societatea Națională a Căilor Ferate Române activele strict necesare pentru desfășurarea activității în condiții de eficiență pentru traficul existent la data reorganizării.

Art. 47. — Activele care nu se preiau de către compania națională, societățile naționale și societățile comerciale, rezultate din reorganizare, constituie patrimoniul Societății Naționale a Căilor Ferate Române, rămasă după reorganizare, în limitele stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 48. — (1) Compania națională, societățile naționale și societățile comerciale rezultate din reorganizare:

a) preiau drepturile și obligațiile Societății Naționale a Căilor Ferate Române, în limitele și în condițiile stabilite prin actul de înființare a acestora;

b) dețin, în concesiune sau în proprietate, după caz, bunurile imobile și mobile care le revin prin împărțirea patrimoniului Societății Naționale a Căilor Ferate Române;

c) pot constitui filiale, sucursale, agenții și reprezentanțe în țară și în străinătate, în condițiile legii;

d) asigură realizarea activității de ansamblu a transportului feroviar de interes național.

(2) Capitalul social inițial al companiei naționale, al societăților naționale și al societăților comerciale, rezultate din reorganizare, este subscris și vărsat integral de statul român, la data înființării acestora.

(3) Acțiunile emise inițial de compania națională, de societățile naționale și de societățile comerciale, rezultate din reorganizare, sunt proprietate a statului, iar drepturile acestuia, ca acționar, sunt exercitate de către Ministerul Transporturilor.

(4) Acțiunile emise de compania națională, societățile naționale și societățile comerciale, rezultate din reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, pot fi cotate la bursă și tranzacționate liber pe piață.

(5) Compania națională, societățile naționale și societățile comerciale, rezultate din reorganizare, precum și filialele acestora pot fi supuse procesului de privatizare, în condițiile legii, statul putând păstra pachetul majoritar de acțiuni.

Art. 49. — În realizarea obiectului lor de activitate, compania națională, societățile naționale și societățile comerciale, rezultate din reorganizare, pot, după caz:

a) să stabilească, în condițiile legii, și să adapteze la condițiile pieței tarifele pentru transporturile feroviare publice de călători și de mărfuri, precum și pentru alte prestații și servicii din domeniul lor de activitate;

b) să elaboreze prescripțiile, tehnologiile, normativele și normele de muncă specifice activității proprii, inclusiv cele de prevenire și stingere a incendiilor;

c) să inițieze și să încheie convenții și contracte de transport intern și internațional, potrivit reglementărilor în vigoare;

d) să participe, în nume propriu, la organisme internaționale din domeniul feroviar sau din domenii conexe;

e) să acorde unor persoane fizice sau juridice facilități și gratuități de călătorii sau de transport;

f) să introducă sau să retragă servicii de transport, servicii din stații de călători sau de mărfuri, cu respectarea condițiilor contractului de activitate, prevăzut la art. 34, și a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență;

g) să negocieze obținerea de credite garantate de stat sau garantate cu bunurile pe care le au în proprietate, după caz;

h) să organizeze structuri proprii de pază și de păstrare a ordinii, în condițiile legii;

i) să dețină sau să participe cu capital social la alte persoane juridice și să decidă, în condițiile legii, asocierea cu persoane juridice, române sau străine;

j) să efectueze activități de producție, turism, comerț intern și internațional, prestări de servicii, precum și de transport bazat pe alte tehnologii decât cea feroviară, cu respectarea normelor legale care reglementează aceste activități;

k) să organizeze activități proprii de cercetare, proiectare, informatică, învățământ, asistență medicală, medicina și psihologia muncii, perfecționare profesională;

l) să editeze publicații și lucrări referitoare la prestație, producție, știință și tehnică, specifice activităților pe care le desfășoară;

m) să facă propuneri privind prescripțiile tehnice în domeniul transporturilor feroviare, al construcțiilor și realizărilor tehnice în domeniu;

n) să stabilească bugetul de venituri și cheltuieli, care include alocațiile și compensațiile de la bugetul de stat și care se aprobă de Guvern, la propunerea Ministerului Transporturilor.

Art. 50. — Creditele în curs de derulare sau de contractare la Societatea Națională a Căilor Ferate Române, care se reorganizează, împreună cu drepturile și obligațiile aferente, se repartizează companiei naționale, societăților naționale și societăților comerciale, nou-înființate, prin hotărâre a Guvernului de înființare a acestora, preluându-se corespunzător și contractele de credit.

Art. 51. — (1) Personalul necesar companiei naționale, societăților naționale și societăților comerciale nou-înființate se preia, în mod selectiv, de la Societatea Națională a Căilor Ferate Române și se consideră transferat. Criteriile de selecționare a personalului vor ține seama, în mod prioritar, de competența profesională, disciplina în activitate și de asigurarea posturilor necesare siguranței circulației feroviare.

(2) În cazul în care, în procesul reorganizării, rezultă un excedent de personal, acesta se disponibilizează de către Societatea Națională a Căilor Ferate, în condițiile legii.

Art. 52. — (1) Personalul Societății Naționale a Căilor Ferate Române, existent la data declanșării procesului de reorganizare, beneficiază de facilități de călătorie gratuită pe calea ferată, în aceleași condiții în care a beneficiat ca salariat al Societății Naționale a Căilor Ferate Române, indiferent de situația acestuia după reorganizare.

(2) Pensionarii și membrii de familie (soțul, soția și copiii minori) ai personalului prevăzut la alin. (1), precum și personalul disponibilizat beneficiază de permise de călătorie gratuită pe calea ferată, în condițiile legii.

(3) La stabilirea vechimii în unitățile de căi ferate pentru acordarea permiselor de călătorie gratuită pe calea ferată pensionarilor și membrilor de familie ai acestora se ia în considerare și perioada în care a prestat munca în Ministerul Transporturilor, în Societatea Națională a Căilor Ferate Române, în fostul departament al căilor ferate cu unitățile din subordine, până la data desființării acestuia, și în compartimentele din aparatul propriu al fostului Minister al Transporturilor și Telecomunicațiilor, care au efectuat lucrări pentru calea ferată.

(4) Compania națională, societățile naționale și societățile comerciale rezultate din reorganizare, care au ca obiect de activitate transportul feroviar public de călători, se substituie obligațiilor Societății Naționale a Căilor Ferate Române privitoare la acordarea legitimațiilor și permiselor de călătorie gratuită pe calea ferată.

Art. 53. — Compania națională, societățile naționale și societățile comerciale nou-înființate sunt conduse de adunarea generală a acționarilor, constituită din reprezentanții statului și ai celorlalți deținători de acțiuni.

(2) Reprezentanții statului în adunarea generală a acționarilor sunt numiți prin ordin al ministrului transporturilor.

(3) Atribuțiile și componenta adunării generale a acționarilor sunt prevăzute în statutul companiei naționale, societăților naționale și societăților comerciale nou-înființate.

Art. 54. — (1) Adunarea generală a acționarilor alege consiliul de administrație al companiei naționale, al societăților naționale și al societăților comerciale nou-înființate. Până la finalizarea procesului de privatizare a companiei naționale, societăților naționale și societăților comerciale nou-înființate, reprezentanții statului în consiliul de administrație și președintele consiliului de administrație sunt numiți prin ordin al ministrului transporturilor.

(2) Președintele consiliului de administrație al companiei naționale, societăților naționale și societăților comerciale nou-înființate este și directorul general al acestora.

(3) Atribuțiile consiliului de administrație, precum și ale președintelui acestuia se stabilesc prin statutul companiei naționale, societăților naționale și societăților comerciale nou-înființate.

CAPITOLUL II
Dispoziții finale

Art. 55. — Începând cu data înființării primei societăți naționale/comerciale de transport marfă, rezultată în urma reorganizării Societății Naționale a Căilor Ferate Române, tarifele transporturilor feroviare de marfă se formează liber pe piață.

Art. 56. — Investițiile, modernizările, dezvoltările și reparațiile capitale la infrastructura feroviară publică, precum și investițiile pentru realizarea proiectelor de importanță națională, care asigură integrarea României în sistemul de transport feroviar european, se finanțează de la bugetul de stat sau din credite garantate de stat și rambursate de la bugetul de stat.

Art. 57. — Majorările de întârziere pentru neplata la termen a obligațiilor către stat și instituții publice, existente la data înmatriculării în registrul comerțului a companiei naționale care gestionează infrastructura feroviară, a societăților naționale și a societăților comerciale rezultate din reorganizare sunt scutite de la plată.

Art. 58. — În scopul ținerii evidenței bunurilor imobiliare aflate în proprietatea sau în concesiunea companiei naționale care gestionează infrastructura feroviară, a societăților naționale și a societăților comerciale, rezultate din reorganizare, și pentru asigurarea opozabilității titlurilor acestora față de terți și inițierea acțiunilor necesare pentru recuperarea sau dobândirea de noi valori patrimoniale se întocmesc evidențe și documentații proprii de cadastru, în condițiile legii.

Art. 59. — Pe toată perioada în care statul este acționar majoritar la compania națională, la societățile naționale și la societățile comerciale nou-înființate se pot efectua transferuri de active între acestea, prin ordin al ministrului transporturilor, cu modificarea corespunzătoare a capitalului social al acestora.

Art. 60. — Lista produselor și a serviciilor ale căror prețuri și tarife se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței,

anexă la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/1998 privind prețurile și tarifele produselor și serviciilor care se execută sau se prestează în țară în cadrul activităților cu caracter de monopol natural, al celor supuse prin lege unui regim special sau al regiilor autonome, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 133 din 2 aprilie 1998, se modifică la liniuța a treia, coloana întâi, și va avea următorul cuprins:

„—Transport de călători pe calea ferată — deservire generală (exclusiv servicii auxiliare și transport internațional).“

Art. 61. — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârilor Guvernului de înființare a companiei naționale, a societăților naționale și a societăților comerciale, rezultate din reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, prevăzute la art. 43 alin. (1), Ministerul Transporturilor va supune spre aprobare Guvernului contractele de activitate prevăzute la art. 33 și 34.

Art. 62. — (1) Legea nr. 129/1996 privind transportul pe căile ferate române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 30 octombrie 1996, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 14/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 aprilie 1997, aprobată și modificată prin Legea nr. 111/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 7 iulie 1997, și cu modificările și completările aduse prin Ordonanța Guvernului nr. 40/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 29 august 1997, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

(2) Prevederile Hotărârii Guvernului nr. 235/1991 privind înființarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 76 din 12 aprilie 1991, cu modificările și completările ulterioare, sunt și rămân în vigoare până la finalizarea procesului de reorganizare.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

Contrasemnează:
Ministrul transporturilor,
Traian Băsescu
Ministru de stat, ministrul apărării naționale,
Victor Babiuc
p. Ministrul finanțelor,
Dan Radu Rușanu,
secretar de stat

București, 7 iulie 1998.
Nr. 12.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.